

Өртемчейде шупту чүве
Өске аңгы үннүг болур.
Мал-маган олар ышкаш
Магаданчыг чараш үннүг.
Чүү канчаар эдерил?
Өөренип көрээлем че!
Чараш үннүг амытаннар
Өткүт үнүн өттүнээли.

Ии—хоо

Мяоң-мяоң

Харр-харр

ДЫШТАНЫЛГА МИНУТАЗЫ:

Бичии эжим чаптанчыг,
Бар-ла шаанче херли бээр
Бирээ, ийи, үш.
Бажын чайып тениир-даа
Бирээ, ийи, үш, дөрт
Өрү шурап ойнаар-даа,
Ойнап, ойнап удуй бээр
Онза чараш ытчыгажым.

Мээ-мээ

Бээ-бээ

Мөө-мөө

ФЕДЕРАЛДЫГ ТӨЛЕВИЛЕР ДЕР «ЧАШ
АЖЫ-ТӨЛДҮГ ӨГ-БҮЛӨЛӨРГӨ ДЕТКИМЧЕ»,
«АМГЫ ҮЕНИҢ ШКОЛАЗЫ»

Тыва Республиканың Дзун-Хемчик кожууннунң
Чадаана хоорайның школа назыны четпээн
уругларның муниципалдыг автономнуг өөредилге
албан чери «Хээлер» уруглар сады

АДА-ИЕНИҢ СҮМЕ АЛЫР ТӨВҮ

**“Амыдыралдың
Чөлээжи”**

Үндүрүлгө 35

ЧҮҮ, КАНЧААР ЭДЕРИЛ?

Бирги бичии бөлүктүн ада-иезинге
сүмелер

Үндүрүлгениң тургузукчузу - кижизи-
дикчи башкы Куулар Сайсуу Шетовна

ОЮН

Ыт чүнү чирил, шыйыг-биле айыт?

Ытты өңнеп алгаш, адын адап ал.

Мал-маган дугайында

үлегер домактар:

Кижиге болуру чажындан

Аыт болуру кулунундан.

Инектиг кижиге тодуг,

Хойлуг кижиге каас.

Азыраан малдыг,

Өстүрген өңчүлүг.

Өшкүлүгдө сүттүг,

Өремелигдө—чемниг.

МАЛ-МАГАН ДУГАЙЫНДА ТЫВЫЗЫКТАР

Самдар эвес хирезинде

Чамашкызы көвей (Инек).

Кончуг семдер

Хоюг дүккүр.

Күжүр семдер

Күзүн сүткүр (Сарлык)

Мал-маган дугайында шүлүктөр

ХОЙ

Хой-ла малды азыраарга

Кончуг хоюг сүдүн ижер

Ховар дитркен кежи-биле

Кылын хепти даарап кедер

Шынар дитркен дүгү-биле

Ширтек кылып, өггө чадар.

АЫТ

Аңчыларга, малчыннарга

Арт-сын ажып, чорук кылып,

Ажыл-херек бүдүрерде

Аыт амытан ажыктыг мал.

Көжер, дүжер апарганда,

Хөлгези ол, мунукчу ол.

ИНЕК

Мажалык даг ферма ынаар

Маажым таваар оыттап чоруур

Дөңгүр-Шилги, Калган-Ак деп аттарлыг

Дөгөрези семис, сүттүг

Итпек, хойтпак, ааржы бээр

Инек малым чараш-ла ийин.

